

**«Жамбыл облысы әкімдігінің білім басқармасы Мойынқұм ауданының
білім бөлімінің «Баллаурен» балабақшасы» МКҚК**

«Қотыр»

баяндама

Медбике: З. Бульдешова

Биназар ауылы 2021ж

«Қотыр»

Қотыр- қышымасының қышуынан туындаған жұқпалы паразиттік тері ауруы.

Қышыма қотыр кенесі өмірінің көп бөлігін терінің қалыңдығында өткізеді және оның морфологиялық көрінісі интрадермальды паразитизмге бейімделуіне байланысты. Аурудың клиникалық көрінісін анықтайтын қышыма қотырының аналықтары эпидермистегі жолдарды тістеп, сонымен қоректенеді, жұмыртқа салады, ал аталықтары аналықтарды қожайынның терісіне ұрықтандырып, өледі.

Қышыма жолынан алынған кененің өмір сүру деңгейі 3 - тен 14 күнге дейін, олар үшін ылғалдылық 35% - ға дейін төмендеуі қауіпті, бұл жағдайда кенелер бір күн ішінде өледі, 60°C температурада кенелер бір сағат ішінде өледі, қайнаған кезде-бірден.

Инфекция көзі - науқас адам және оның заттары. Көбінесе инфекция тікелей пациентпен тығыз байланыс (төсекте бірге болу) немесе күтім кезінде пайда болады. Бұл адамнан адамға жұқтырудың тікелей жолы. Заттар арқылы да жұқтыруға болады (жанама жол): төсек-орын, ұйықтайтын сөмкелер, сүлгілер, жуғыш заттар. Ылғалды ортада қышыма кенесі 5 күнге дейін өмір сүре алады.

Аурудың ең көп мөлшері күзгі-қысқы кезеңге келеді.

Клиникасы

Инкубациялық кезең орташа есеппен 8-12 күнді құрайды, бірақ бірнеше сағаттан 6 аптаға дейін болуы мүмкін. Аурудың алғашқы симптомы - бұл паразиттер енгізілген кезде пайда болатын және негізінен кешкі және түнгі уақытта мазалайтын қышу, өйткені бұл уақытта аналық қышыма кенесі белсендірек болады.

Алдын алу

Қышымамен ауыратын науқасты емдеу толық болуы керек, содан кейін әр 10 күн сайын 1,5 ай бойы бақыланады. Науқастармен жыныстық және тұрмыстық байланыста болған барлық адамдарды емдеу бірдей маңызды. Қайта жұқтырудың және инфекцияның таралуының алдын алу үшін кір мен тұрмыстық заттарды дұрыс дезинфекциялау қажет. Төсек әбзелдері мен іш киімдерді, сүлгілерді зарарсыздандыру 1-2% сода ерітіндісінде немесе кез келген кір жуу ұнтағымен қайнату сәтінен бастап 10 минут ішінде жүргізіледі. Сыртқы киімдерді, бас киімдерді, қолғаптарды, жиһаздарды, кілемдерді, матрастарды, жастықтарды, аяқ киімдерді, ойыншықтарды және пациент жанасатын және қайнатуға болмайтын басқа заттарды өңдеу үшін аэрозоль орамындағы А-бу препараты қолданылады. Қайнатуға жатпайтын сыртқы киімді екі жағынан буағыш үтікпен үтіктейді. Плащтар, пальто, тондар, былғары мен күдеріден жасалған бұйымдар 5 күн бойы ашық ауаға ілінеді. Балалар ойыншықтарын, аяқ киімдерін полиэтилен пакетке салып, біраз уақытқа пайдаланудан шығарады (кемінде 7 күн). Науқастың бөлмесінде күн сайын 1-2% сода ерітіндісімен ылғалды жинау жүргізіледі, есік тұтқаларына,

креслолардың шынтақшаларына және т.б. ерекше назар аударылады.

